

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-20110218-III)

betreffende het ontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, goedgekeurd in eerste lezing door de Regering tijdens haar zitting van 27 januari 2011

Opgesteld in toepassing van artikel 30bis, § 2, al. 2, 1° van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

18 februari 2011

Inhoudsopgave

0	Juridische context van dit rapport	3
1	Context en algemene bepalingen	3
2	Opmerkingen over de tekst van de wijzigingsordonnantie.....	4
2.1	Investeringsplan	4
2.2	Het rapport over de kwaliteit van de prestaties.....	6
2.3	Het biogas.....	6
2.4	Bijdrage REG gas	8

0 Juridische context van dit rapport

In haar schrijven van 27 januari 2011 vroeg de Regering het advies van BRUGEL over het ontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna de “gasordonnantie” genoemd. Dit ontwerp van wijzigingsordonnantie is vergezeld van een memorie van toelichting en een artikelsgewijze bespreking, alsook een zeer nuttige officiële gecoördineerde versie.

I Context en algemene bepalingen

Dit ontwerp van ordonnantie beoogt twee doelstellingen. De eerste doelstelling is de omzetting in Brussels recht van de nieuwe richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas, en dat vóór 3 maart 2011. De tweede doelstelling is het aanbrengen van wijzigingen die voortvloeien uit een reeks aanbevelingen die geformuleerd werden naar aanleiding van de parlementaire evaluatie in september 2008, van de ordonnantie van 14 december 2006 die voormelde ordonnantie van 1 april 2004 wijzigde.

Aangezien BRUGEL haar advies over het ontwerp van wijziging van de ordonnantie betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna de “elektriciteitsordonnantie” genoemd), dat bepalingen bevat die gemeenschappelijk zijn aan het ontwerp van wijziging van de gasordonnantie bevat, nog maar recent uitbracht, hoeft er niet op deze bepalingen teruggekomen te worden. In hetgeen volgt, onderzoekt BRUGEL dan ook alleen de gasspecifieke bepalingen van dit ontwerp van ordonnantie, die nog niet behandeld werden in haar advies over de elektriciteitsordonnantie.

De hierna volgende voorgestelde wijzigingen en aanpassingen van de tekst van het ontwerp van gasordonnantie hebben in hoofdzaak betrekking op het investeringsplan en op het rapport over de kwaliteit van de door de Distributienetbeheerder voor aardgas in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geleverde prestaties. Daarnaast geeft BRUGEL ook haar mening over bepaalde aspecten van de biogasproblematiek.

Voor de duidelijkheid van de tekst, werden de wijzigingen/toevoegingen vermeld per behandeld onderwerp, waarbij de teksten van het ontwerp van ordonnantie in hun gecoördineerde vorm werden overgenomen.

2 Opmerkingen over de tekst van de wijzigingsordonnantie

2.1 Investeringsplan

Artikel 13 van het ontwerp van ordonnantie tot wijziging van artikel 10 van de gasordonnantie

Opmerking 1: Algemeen doel van de plannen

- **Art. 10, § 1, lid 1 stipuleert het volgende:** “De netbeheerder stelt, in samenwerking met Brugel, een investeringsplan op bestemd om de continuïteit en de bevoorradingszekerheid te verzekeren.”

Om deze paragraaf nog coherenter te maken met de taken van de DNB (art. 5 §1, lid 1) zou het verstandig zijn om de belangrijkste functie van het investeringsplan “gas” duidelijk te preciseren, zoals BRUGEL dit ook voorstelde voor het investeringsplan “elektriciteit”:

*“De Netbeheerder stelt, in samenwerking met Brugel, een investeringsplan op bestemd om de **regelmaat, de betrouwbaarheid** en de zekerheid van de bevoorrading te verzekeren **met inachtnaam van het leefmilieu, de energie-efficiëntie en een rationeel beheer van het wegennet.**”*

Opmerking 2: Procedure voor de goedkeuring van de plannen

- **Art. 10, § 1, lid 3 stipuleert het volgende:** “Brugel kan de procedure voor de indiening en goedkeuring van de voorstellen van investeringsplannen nader bepalen.”
Dit lid dient te worden gelezen samen met het **laatste lid van art. 10, § 3**, dat het volgende stipuleert: “De Regering kan de procedure bepalen van indiening en goedkeuring van de voorstellen van investeringsplan.”

⇒ Gelet op de procedure voor de goedkeuring van de investeringsplannen die reeds gepreciseerd wordt door **art. 10, § 3** en indien het de bedoeling is om Brugel meer controle te geven over de investeringsplannen, kan deze paragraaf als volgt herschreven worden, zoals BRUGEL dit ook reeds voorstelde met betrekking tot het ontwerp van elektriciteitsordonnantie:

*“Brugel kan de procedure nader bepalen voor de indiening van de voorstellen van investeringsplannen, alsook **het model** van deze voorstellen.”*

Art. 10, § 3, lid 4 zou dan vervangen worden door de volgende tekst: “De Regering kan de procedure bepalen voor de goedkeuring van de voorstellen van investeringsplan.”

Opmerking 3: Inhoud van de plannen

- **Art. 10, § 1, lid 4, 2 stipuleert het volgende:** “een schatting van de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de waarschijnlijke evolutie van het vervoer [door ons onderlijnd], van de maatregelen van energie-efficiëntie die door de autoriteiten worden bevorderd en door de netbeheerder worden overwogen, van de levering, van het verbruik en van de handel met de twee andere Gewesten en van hun kenmerken;”

Het woord “vervoer” lijkt ons incoherent in een gascontext. Dit zou namelijk begrepen kunnen worden alsof de vervoersaspecten, aan de grens van de ontvangststations bijvoorbeeld, aan de basis zouden liggen van de investeringen in het distributienet. Voor

zover wij weten, is echter net het omgekeerde waar! Stel dat Sibelga Fluxys om een nieuw ontvangststation in het geaggregeerde ontvangststation (EOS) Sibelga-Brussel zou vragen, om het hoofd te bieden aan de bijzondere aspecten van dit station betreffende de bevoorradingszekerheid van de uiteinden van bepaalde wijken. In dat geval zou het Fluxys zijn, die haar net zou aanpassen. Bijgevolg zouden de woorden “exploitatie van de distributienetten” hier beter passen.

Mocht de Regering anderzijds maatregelen treffen om de productie van biogas in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te bevorderen, dan zou dit een impact kunnen hebben op de raming van de behoeften van het Brusselse gasdistributienet en bijgevolg op de investeringsplannen van de DNB. In paragraaf 2.3 wordt er een omkaderingsvoorstel voor het biogasbeleid uitgewerkt. Het zou dan ook aangewezen zijn om dit gedeelte toe te voegen aan de inhoud van de investeringsplannen.

Punt 2° van lid 4 van I § van art. 10 zou bijgevolg als volgt geformuleerd kunnen worden:

*“een schatting van de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de evolutie **van de exploitatie van de distributienetten**, met de maatregelen van energie-efficiëntie die door de autoriteiten worden bevorderd en door de Netbeheerder worden overwogen, **met de bevordering van de productie van biogas en met de injectie ervan in het net**, met de levering, met het verbruik en van de handel met de twee andere Gewesten en met hun kenmerken;”*

- **Artikel 10, § 1, lid 4, 4° stipuleert het volgende:** “het vastleggen van de nagestreefde kwaliteitsdoelstellingen, in het bijzonder met betrekking tot de duur van de onderbrekingen [door ons onderlijnd];”

Om coherent te zijn met de gebruikte terminologie in het model van het rapport over de kwaliteit van de geleverde prestaties, is het aan te bevelen om het woord “onbeschikbaarheid” te gebruiken in plaats van het woord “onderbreking”. Dat zou voor punt 4 de volgende herschrijving opleveren:

*“het vastleggen van de nagestreefde kwaliteitsdoelstellingen, in het bijzonder met betrekking tot de duur van de **onbeschikbaarheden, zoals gedefinieerd in het model van het rapport over de kwaliteit van de prestaties**;”*

- **Net na art.10, § 1, 4de lid, punt 7**, zou het nuttig zijn om een punt toe te voegen, waarin gevallen ter sprake gebracht worden, waarin het net één van zijn hoofdelementen zou verliezen: bijvoorbeeld wanneer er onverwacht een ontvangststation of een middendrukleiding niet operationeel zou worden, enz.

Het toe te voegen nieuwe punt, met name punt 8 van art. 10 § 1, 4de lid, zou als volgt luiden:

“8° de beschrijving van het te implementeren noodplan om het hoofd te bieden aan een verslechterde situatie (N-1).”

2.2 Het rapport over de kwaliteit van de prestaties

- **Art.10, § 4 stipuleert het volgende:** “Elk jaar in mei maakt de netbeheerder aan Brugel een reeks inlichtingen over omtrent de infrastructuur en de staat van het net, het herstellingsbeleid, de dringende maatregelen, het beleid inzake het onderhoud en een gedetailleerde schatting van de capaciteitsbehoeften. De nadere regels met betrekking tot deze verplichting kunnen worden vastgesteld door Brugel die de netbeheerder eveneens de verplichting kan opleggen om hem zijn onderhoudsprogramma te bezorgen.”

Om rekening te houden met het recente overleg ter zake tussen BRUGEL en Sibelga, en met het technisch reglement voor gas, stelt BRUGEL voor om deze paragraaf als volgt te herschrijven:

De Beheerder van het distributienet stuurt elk jaar, vóór 15 mei, een rapport naar BRUGEL, waarin hij de kwaliteit van zijn prestaties gedurende het afgelopen kalenderjaar beschrijft. De vorm en de gedetailleerde inhoud van het rapport maken het voorwerp uit van een overleg tussen de distributienetbeheerder en BRUGEL, die de netbeheerder eveneens de verplichting kan opleggen om zijn onderhoudsprogramma te bezorgen aan BRUGEL.

Dit rapport bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° het aantal klanten dat op het net is aangesloten;*
- 2° de onbeschikbaarheid van het net, alsook de redenen hiervoor;*
- 3° de gerapporteerde problemen in verband met de kwaliteit of de druk van het gas;*
- 4° het aantal ontvangen klachten betreffende de niet-naleving van de bepalingen van het aansluitingscontract.”*

2.3 Het biogas

De 26ste overwegende van Richtlijn 2009/73/EG luidt als volgt:

“De lidstaten dienen concrete maatregelen te nemen ter ondersteuning van een breder gebruik van biogas en uit biomassa verkregen gas, aan de producenten waarvan zonder discriminatie toegang tot het gasnet moet worden verleend, mits die toegang permanent verenigbaar is met de relevante technische voorschriften en veiligheidsnormen.”

De 41ste overwegende van Richtlijn 2009/73/EG luidt als volgt:

“De lidstaten moeten waarborgen dat, rekening houdend met de nodige kwaliteitsvoorschriften, biogas en/of gas uit biomassa en andere soorten gas een niet-discriminerende toegang tot het gasnet krijgen, op voorwaarde dat deze toegang permanent verenigbaar is met de desbetreffende technische regels en veiligheidsnormen. Deze regels en normen moeten het technisch mogelijk en veilig maken dat deze gassen worden ingevoerd in en getransporteerd via het aardgasnet, en moeten ook rekening houden met de chemische kenmerken van deze gassen.”

Ten slotte benadrukt paragraaf 2 van art. 1 van de richtlijn (Voorwerp en toepassingsgebied) het volgende:

“De bij deze richtlijn vastgestelde voorschriften voor aardgas, waartoe ook LNG behoort, zijn tevens op niet-discriminerende wijze van toepassing op biogas en uit biomassa verkregen gas, voor zover het

technisch mogelijk en veilig is dergelijke gassen te injecteren in en te transporteren via het aardgassysteem.”

Gelet op voormelde referenties, stelt BRUGEL vast dat het ontwerp van ordonnantie nergens de problematiek van biogas en de eventuele injectie ervan in het Brusselse distributienet voor aardgas ter sprake brengt.

Het Waals Gewest heeft zich voorzien van een gasdecreet en een technisch reglement voor gas die de injectie van biogas in de distributie- en vervoernetten omkaderen, alsook, sinds december 2010, van een Regeringsbesluit betreffende de certificaten en labels van garantie van oorsprong voor biogas. Deze twee wetgevende en economische kaders worden verder aangevuld door de technische omkadering van de injectie van biogas in het net door de bepaling van specificaties, die de kwaliteit van het gas en de technische beperkingen van dergelijke injectie afdekken.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is betrokken bij de technische stappen die het Waals Gewest onderneemt, in samenwerking met Synergrid, binnen de werkgroep gas van FORBEG (Forum van Belgische Regulators). Er zijn initiatieven voorzien, opdat Synergrid zich zou buigen over de technische specificiteiten van de injectie van biogas in netten voor aardgas met een laag calorisch vermogen, wat het geval is voor het Brussels Gewest.

BRUGEL acht het interessant en belangrijk om de kans te baat te nemen, die het voorstel van de nieuwe gasordonnantie biedt, om voor een juridische grondslag te zorgen met het oog op de bevordering van het ontstaan van een economisch kader ad hoc.

We stellen vast dat het Brussels Parlement zich voor deze problematiek begint te interesseren en deze ook aangekaart heeft in een parlementaire vraag¹.

In deze optiek stelt BRUGEL voor om een nieuw hoofdstuk toe te voegen, waarvan de tekst zou luiden als volgt:

“HOOFDSTUK xxx. – Promotie van gas van HEB

Art. 11 Om de productie van gas van HEB in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te stimuleren, kan de Regering, na advies van BRUGEL en in overleg met de Distributienetbeheerder, een mechanisme opstellen ter ondersteuning van het produceren van aardgas of het injecteren ervan in een distributienet ten gunste van de producenten van gas uit HEB, die gevestigd zijn op het Brussels grondgebied.

De Regering bepaalt jaarlijks, na advies van BRUGEL, het bedrag dat moet worden toegekend per Kwh gas uit HEB, dat geproduceerd wordt of in het Brusselse net wordt geïnjecteerd. Dit bedrag kan verschillen, al naargelang de hernieuwbare energiebron en de gebruikte technologie. Na advies van BRUGEL, kan de Regering voorzien in een mechanisme voor het toekennen van een label voor compatibel gas, dat uit HEB werd geproduceerd.

Er mag geen ondersteuning worden verleend voor de productie van gas uit HEB, die stroomafwaarts recht zou geven op een mechanisme ter bevordering van groene stroom, behalve in geval van een aanzienlijke verbetering van de valorisatieresultaten op het vlak van het leefmilieu en op voorwaarde dat het evenwicht met het mechanisme ter bevordering van de groene stroom niet wordt verstoord.

¹ Parlementaire vraag nr. 130 van 3 januari 2011.

Art. 12. De productie van gas uit HEB is onderworpen aan de toekenning van een vergunning die wordt afgeleverd door de minister bevoegd voor energie.

De Regering bepaalt de criteria en de procedure voor de toekenning, herziening en intrekking van deze vergunning. De criteria hebben onder meer betrekking op de capaciteit om de werkelijk geproduceerde hoeveelheid gas te controleren.”

⇒ Deze twee artikelen, waarvan de toevoeging aan het ontwerp van gasordonnantie wordt voorgesteld, vereisen ook een toevoeging van enkele nieuwe definities in hoofdstuk II, tussen de huidige definities 6 en 7:

7. “gas”: elk brandbaar product dat bij een temperatuur van 15 graden Celsius en bij een absolute druk van 1,01325 bar gasvormig is;
8. “aardgas”: elk brandbaar gasvormig product, dat zijn oorsprong ondergronds heeft, en hoofdzakelijk bestaat uit methaan, met uitzondering van mijngas;
9. “compatibel gas”: alle gas, behalve aardgas, dat technisch gezien in alle veiligheid in het aardgasdistributienet kan worden geïnjecteerd en verdeeld;
10. “hernieuwbare energiebronnen” (afgekort HEB): elke energiebron, andere dan fossiele brandstoffen en splijtstoffen, waarvan het verbruik het toekomstige gebruik ervan niet beperkt, in het bijzonder hydraulische energie, windenergie, zonne-energie, geothermische energie en biomassa;
11. “gas afkomstig van hernieuwbare energiebronnen” (afgekort “gas afkomstig van HEB”): gas afkomstig van de omzetting van hernieuwbare energiebronnen, zowel door gisting, als door thermochemische behandeling;

2.4 Bijdrage REG gas

Artikel 39 van het ontwerp van ordonnantie, dat een nieuw artikel 20septiesdecies toevoegt aan de gasordonnantie.

“Art. 20septiesdecies.

§ 1. Het bezit van een leveringsvergunning afgeleverd op grond van artikel 15, geeft aanleiding tot de inning van een maandelijks bijdrage betaalbaar door natuurlijke en rechtspersonen die de vergunning hebben verkregen, hierna schuldenaars genoemd.

§ 2. De bijdrage is verschuldigd op de 1ste dag van elke maand. Zij is betaalbaar tegen de vijftiende van de volgende maand.

§3 Onder voorbehoud van de nadere gegevens in lid 2 wordt de bijdrage berekend op basis van het kaliber van de meters die door de netbeheerder worden uitgebaat, op een verbruikslocatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, bij de eindafnemers. Het kaliber van de meter wordt bepaald door het maximale gasdebiet uitgedrukt in kubieke meter per uur waarvoor de meter werd ontworpen.

Voor de eindafnemers die zijn uitgerust met een meter waarvan het kaliber 6 of 10 m³/u bedraagt, houdt de bijdrage ook rekening met het meest recente geldige gestandaardiseerd jaarlijks verbruik, berekend overeenkomstig de MIG die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van toepassing is.

§4. De maandelijks te innen bijdrage wordt vastgelegd op:

- 0,2 euro per meter met een kaliber van 6 of 10 m³/u, indien het meest recente berekende gestandaardiseerd jaarlijks verbruik lager is dan of gelijk is aan 5000 kWh

- 0,7 euro per meter met een kaliber van 6 of 10 m³/u, indien het meest recente berekende gestandaardiseerd jaarlijks verbruik hoger is dan 5000 kWh
- 1,7 euro per meter met een kaliber van 16 m³/u
- 4,2 euro per meter met een kaliber van 25 m³/u
- 8,4 euro per meter met een kaliber van 40 m³/u
- 21 euro per meter met een kaliber van 65 m³/u
- 29,2 euro per meter met een kaliber van 100 m³/u
- 37,5 euro per meter met een kaliber van 160 m³/u
- 54,2 euro per meter met een kaliber van 250 m³/u of meer

De hierboven vermelde bedragen worden jaarlijks aangepast aan de index van de consumptieprijzen van het Rijk. De aanpassing wordt gedaan door het bedrag van de bijdrage te vermenigvuldigen met een coëfficiënt die men bekomt door het gemiddelde van de indexen van de consumptieprijzen van het referentiejaar te delen door het gemiddelde van de indexen van de consumptieprijzen van het jaar 2011.

§ 5. De Regering bepaalt de uitvoeringsmaatregelen van dit artikel. Zij kan namelijk de netbeheerder en de gebruikers van directe lijnen opleggen, hem alle nuttige gegevens omtrent de inning van de bijdrage te laten geworden.

De Regering kan de netbeheerder opdragen de schuldenaars een uitnodiging tot betaling van de bijdrage te sturen. Deze uitnodiging omvat met name de opgave van het boekjaar, de berekeningsbasis, het tarief, de vervaldatum voor de betaling en de wijze van betaling van de bijdrage. Het al dan niet verzenden van deze uitnodiging doet echter niets af aan de rechten en plichten van de schuldenaars.

§ 6. De bijdrage wordt gevorderd en opgeëist volgens de regels bepaald in Hoofdstuk VI van de ordonnantie van 23 juli 1992, betreffende de gewestbelasting ten laste van bezetters van bebouwde eigendommen en houders van een zakelijk recht op sommige onroerende goederen. De termijn van betaling wordt echter vastgesteld overeenkomstig § 2 van dit artikel.

§ 7. De opbrengst van de bijdrage wordt toegewezen aan de fondsen bedoeld respectievelijk in punten 15° en 16° van artikel 2 van de ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen volgens de volgende verdeling:

1° 5 % aan het "Sociale Fonds voor energiebegeleiding" bestemd voor de opdrachten uitgevoerd door de O.C.M.W.'s krachtens Hoofdstuk IVbis van de ordonnantie van 19 juli 2001 en van Hoofdstuk Vbis van deze ordonnantie;

2° 95 % aan het "Fonds voor energiebeleid".

§ 8. De bijdrage is verschuldigd vanaf de maand januari 2012."

Dit artikel beoogt een bijdrage in te voeren voor het financieren van hoofdzakelijk het energiefonds met het oog op het waarborgen van een beleid ter ondersteuning van de energie-efficiënte door middel van premies.

Op dit ogenblik wordt de financiering van deze premies verzekerd door een extra heffing op het distributietarief, terwijl de premies zelf beheerd worden door de Distributienetbeheerder als openbare dienstopdracht, voorzien in artikel 18bis 2° van de gasordonnantie.

Voor zover deze extra heffing niet meer geïnd zal worden en de opdracht wordt overgedragen aan het BIM door het nieuwe artikel 18bis §2, zou deze bepaling geen significante impact mogen hebben op de prijs, die door de eindverbruiker betaald wordt.

* *

*